

РЕШЕНИЕ

№ 2609

гр. София, 14.02.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 127 СЪСТАВ, в публично заседание на четиринадесети ноември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: ЯНА М. ФИЛИПОВА

при участието на секретаря МАРИЯ Т. С.ОВА
като разгледа докладваното от ЯНА М. ФИЛИПОВА Гражданско дело № 20211110167437 по описа за 2021 година

Производството е по реда на чл. 415, ал. 1 вр. чл. 124 и сл. ГПК.

Образувано е по искова молба от (фирма) в качеството на правопреемник на (фирма) (с предишно наименование (фирма)), уточнена с молба от 26.10.2023 г., против Д. Ж. К., с искане да бъде установено между страните, че ответникът дължи на ищеца сумата в размер на **20 270 лева**, ведно със законна лихва от 15.03.2021 г. до изплащане на вземането, представляваща сбор от сумата в размер на 5076 лв. редовно падежирала главница по Договор за срочен банков кредит № ***** от 13.12.2019 г. за периода от 05.02.2020 г. до 05.10.2020 г. и сумата в размер на 15 194 лв. предсрочно изискуема главница по същия договор, **874,23 лева**, представляваща възнаградителна лихва за периода от 06.01.2020 г. до 02.11.2020 г., **1295, 25 лева**, представляваща сбор от сумата в размер на 750,80 лева, представляваща мораторна неустойка върху редовно падежирала главница за периода от 05.02.2020 г. до 02.11.2020г. и сумата в размер на 544,45 лева обезщетение за забава върху предсрочно изискуемата главница за периода от 03.11.2020 г. до 11.03.2021 г., за които суми е издадена Заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 ГПК от 25.03.2021 г. по ч. гр. д. 14686/2021 г., по описа на СРС, 127 състав. Направено е искане сторените от страната в заповедното и исковото производство съдебни разноси да бъдат възложени в тежест на ответника.

В исковата молба са изложени твърдения, че на 13.12.2019 г. между (фирма), кредитополучателят (фирма) и ответника Д. К., в качеството на солидарен длъжник, е сключен Договор за срочен банков кредит № ***** от 13.12.2019 г., по силата на който банката отпуснала заем в размер на 20 270 лева. Процесуалният представител на ищеца поддържа, че кредитът бил напълно усвоен от кредитополучателя на 16.12.2019 г., като уговореният краен срок за погасяване на задължението е 05.01.2023 г. В исковата молба са изложени твърдения, че уговорената по кредита възнаградителна лихва е в размер на краткосрочен лихвен процент по статистика на БНБ + 6.00 пункта надбавка годишно, но не по-малко от 6 % съвкупна годишна лихва. По съглашението била уговорена и мораторна неустойка в размер на краткосрочния лихвен процент плюс 20 пункта надбавка годишно, но

не по-малко от 20 % съвкупна годишна наказателна лихва. Изложени са твърдения, че съгласно чл. 4 от Договора, кредитополучателят се е задължил да погаси главницата на 35 равни последователни месечни вноски в размер на 564 лева, дължими на 5-то число на съответния месец, считано от 05.02.2020 г. до 05.12.2022 г., включително и последната изравнителна вноска, дължима на 05.01.2023 г. в размер на 530 лева. Процесуалният представител поддържа, че банката е изпълнила всички свои задължения, съгласно сключения между страните договор за кредит, но кредитополучателят и солидарния длъжник на датите на падеж в периода от 05.02.2020 г. до 05.10.2020 г. не заплатили дължимите месечни вноски, което представлява случай на неизпълнение на основание чл. 7.1. от Договора за кредит. Поради неизпълнение на задължението в срок банката упражнила потестативното си право да обяви кредита за предсрочно изискуем, за което до задължените лица е изпратено нарочно уведомление. Изложени са твърдения, че кредитополучателят е уведомен за предсрочната изискуемост с писмо от дата 08.10.2020г., а по отношение на солидарният длъжник предсрочната изискуемост е обявена на 03.11.2020 г. с писмо изпратено до лицето чрез „Български пощи“ до предоставения от длъжника адрес, като съгласно чл. 9.6 от договора, посочено писмо е достигнало адреса и са счита за надлежно получено. Процесуалният представител на страната поддържа, че в договора е налице уговорка предвиждаща волеизявлението на едната страна да се счита за получено при достигането до адреса на другата, посочен в договора. В допълнение е отбелязано, че при връчването на писмото са изпълнени изискванията на чл. 5.3 от Общите правила за доставяне на пощенските пратки, както и на чл. 9.6 от договора. В исковата молба са изложени твърдения, че предсрочната изискуемост по процесния договор била осчетоводена на 03.11.2020 г. Представителят на страната поддържа, че дори да не се приеме за установено по делото, че предсрочната изискуемост по кредита е настъпила преди подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение, то с връчване на исковата молба, в която е инкорпорирано изявление на банката в този смисъл, същата настъпва, като се касае за правнорелевантен факт, който трябва да бъде съобразен от съда на основание чл. 235, ал. 3 ГПК.

В срока по чл. 131, ал. 1 ГПК ответникът, чрез назначения от съда особен представител адвокат Д. М., оспорва предявените искове по основание и размер. Особеният представител поддържа, че договорът за кредит е недействителен доколкото качеството кредитополучател и солидарен длъжник се съвместявали в едно лице, а именно ответника – Д. К.. Допълва, че доколкото ответникът не е управител на дружеството кредитополучател, то договорът за банков кредит е сключен от лице без представителна власт, което влече недействителност на договора, а от там и на акцесорното задължение на солидарния длъжник. Особеният представител на ответника поддържа, че банката не е упражнила надлежно правото си да обяви кредита за предсрочно изискуем преди образуване на заповедното производство, доколкото видно от представеното по делото известие за доставка от Български пощи, писмото се е върнало като непотърсено. Оспорва и надлежното уведомяване за предсрочна изискуемост с исковата молба, доколкото такова изрично изявление на ищеца липса, а на отделно основание, то следва да достигне задълженото лице лично, като уведомяването на длъжника чрез назначен от съда особен представител е недопустимо.

Съдът, след като прецени събраните по делото доказателства и взе предвид доводите и възраженията на страните, приема следното:

В доказателствена тежест на ищеца по предявените по реда на чл. 422 ГПК установителни искове с правно основание чл. 79, ал. 1 ЗЗД вр. чл. 430, ал. 1 ТЗ и чл. 430, ал. 2 ТЗ е да установи при условията на пълно и главно доказване в кумулативност следните факти: че между страните по спора е възникнало валидно облигационно правоотношение по силата на договор за кредит, елемент от съдържанието на което правоотношение е задължение на солидарния длъжник да върне предоставената за ползване на кредитополучателя парична сума и наличието на договореност за заплащане на възнаградителна лихва, изпълнение на задължението на ищеца да предостави за временно и

възмездно ползване уговорената парична сума и настъпване на изискуемостта на задълженията на ответника – главница и възнаградителна лихва, които се твърди са неизпълнени и размера на задълженията.

Съгласно чл. 430, ал. 1 ТЗ с договора за банков кредит банката се задължава да отпусне на заемателя парична сума за определена цел при уговорени условия и срок, а заемателят се задължава да я върне след изтичане на срока, като по силата на чл. 430, ал. 2 ТЗ заемателят плаща лихва по кредита, уговорен с банката.

Съдът намира, че по силата на Договор за срочен банков кредит № ***** от 13.12.2019 г. */наричан за краткост по-долу Договора/* между (фирма), в качеството на кредитодател, дружеството (фирма), в качеството на кредитополучател, и ответника Д. Ж. К., в качеството си на съдлъжник, е възникнало валидно облигационно правоотношение, по силата на което заемотателят предоставил в заем на заемателя сумата в размер на 20 270 лв., която заемателят се задължил да върне заедно с уговорена в т. 3.1. от Договора възнаградителна лихва в размер на краткосрочен лихвен процент по статистика на БНБ („КЛП”) + 6.00 пункта надбавка годишно, но не по-малко от 6 % съвкупна годишна лихва, която се начислява от датата на усвояване на сумата по кредита на база 360 дни годишно за реалния брой дни на ползване на суми по кредита. Съгласно чл. 6 от контракта ответникът в качеството на съдлъжник е приел да отговаря при условията на солидарна отговорност на задълженията на кредитополучателя.

Съдът не споделя поддържаните от особения представител на ответника доводи за недействителност на процесния договор. Съгласно разясненията дадени с Решение № 213/06.01.2017г. по гр.д. № 5864/2015г. по описа на ВКС, IV ГО съдът, който следва да се произнесе за съществуването, съответно правата и задълженията на страни по договор, трябва да установи вида на съглашението, което се определя от действителното му съдържание – действителната обща воля на страните. Във всички случаи на спор относно точния смисъл и действителното съдържание на постигнатото общо съгласие и целените с договора правни последици, съдът е длъжен да отговори каква е действителната воля на страните. Когато уговорките са неясни, непълни и неточни и щом пораждат съмнение, тълкуването се извършва по критериите на чл. 20 ЗЗД. Отделните уговорки се ценят с оглед систематичното им място в договора и във връзка едни с други, като всяка една се схваща в смисъла, който произтича от целия договор, с оглед целта му, обичаите и практиката и добросъвестността. Съдът, ведно с това, преценява обстоятелствата, при които е сключен договора, както и поведението на страните преди и след сключването му. С посоченото по – горе решение на касационната инстанция е прието, че солидарна отговорност е налице във всички случаи, когато кредиторът разполага с възможност да изисква от всеки от длъжниците цялото си вземане, като изпълнението от страна на един от тях погасява дълга и освобождава всички длъжници. Общите правила, уредени в чл. 121 – 127 ЗЗД, са приложими за всички случаи, когато е налице пасивна солидарност, стига нещо друго да не е уговорено.

От съвкупния анализ на отделните клаузи на процесния договор за кредит следва, че кредитополучател по съглашението е дружеството (фирма), действащо чрез законния си представител към момента на сключване на сделката управител Д. Ж. К., като последваща промяна в управителния орган на юридическото лице не води до недействителност на съглашението. Ответникът от своя страна лично в качеството си на физическо лице е приел да отговаря за задълженията на кредитополучателя при условията на солидарна отговорност.

Солидарна отговорност е налице във всички случаи, когато кредиторът има възможност да изисква от всеки от длъжниците цялото си вземане, като изпълнението на един погасява дълга и освобождава всички длъжници (чл. 122 ЗЗД). Общите правила, уредени в чл. 121-127 ЗЗД, са приложими за всички случаи, когато е налице пасивна солидарност, стига нещо друго да не е уговорено. Разликите се следват, както от изрично съдържащите се в този смисъл уговорки, така и от основанието за възникване на солидарността. Съдът трябва да установи вида на солидарната отговорност, според

основанията за нейното възникване, за да определи спецификата на конкретните облигационни отношения. Поначало използвания израз „солидарен длъжник“ е общ и не разкрива основанието и характеристиката на отговорността на длъжниците към кредитора – така изрично Решение № 213/06.01.2017 г., по гр.дело № 5864/2015 г. на ВКС, I V ГО. Съгласно чл. 6.1.2 от договора при писмено поискване от банката съдлъжникът се задължава да плати цялото задължение по договора, като искането за плащане може да бъде отправено директно до съдлъжника, който е длъжен да погаси задължението независимо дали искане за плащане е отправено до кредитополучателя. От изложеното следва, че ответникът е встъпил в дълга на кредитополучателя и отговаря за задълженията по договора на същото правно основание, на което отговаря кредитополучателят. Встъпването в дълг е договор, по силата на който трето лице се съгласява да поеме едно съществуващо задължение като солидарен длъжник. Кредиторът запазва правата си срещу стария длъжник и става кредитор на още едно лице, което отговаря солидарно със стария длъжник. Третото лице може да встъпи в един дълг по съглашение както с кредитора, така и със стария длъжник. Встъпването в дълг, независимо от това кои са страните по делото, поражда едно и също действие – стария и новия длъжник отговарят солидарно към кредитора – чл. 101, изр. 3 ЗЗД. Съдържанието, условията и обемът на двете задължения (към момента на встъпване на новия длъжник) по правило са едни и същи. Встъпването в дълг, когато следва от сключен между кредитора и встъпващия в дълг договор, наподобява поръчителството, но встъпилият в чужд дълг е винаги отговорен на същото правно основание, на което дължи първоначалния длъжник и солидарно с него. В хипотезата на чл. 101 ЗЗД отговорността на встъпилия нов длъжник, за разлика от солидарната задълженост, възниква само ако има главно задължение, но не е акцесорна на главното задължение.

От приетото по делото заключение по допусната съдебно – счетоводна експертиза, което съдът кредитира като обективно и компетентно дадено, се установява, че кредитът е усвоен на 16.12.2019 г., като отпуснатата в заем сума от 20 270 лева е преведена по банкова сметка на заемателя – (фирма) Вещото лице разяснява, че към датата на изготвяне на заключението всички вноски за главница са с настъпил падеж, включително и тези, претендирани за периода от 05.02.2020г. до 05.10.2020г., като общият размер на непогасената главница възлиза на 20270 лева. От приетото заключение се установява, че непогасената възнаградителна лихва по договора възлиза на сумата в размер на 874,23 лева. В допълнение към приетата по делото експертиза и след проведено изслушване на вещото лице в съдебно заседание се установява, че процесните вземания не са погасени посредством плащане нито от страна на кредитополучателя, нито от страна на ответника.

Съдът намира за ненужно да обсъжда доводите на особения представител на ответника във връзка с обявяване на предсрочна изискуемост на задълженията по договора за кредит доколкото с т. 1 от Тълкувателно решение № 8 от 02.04.2019 г. по тълк. дело № 8/2017 г. на ОСГТК е прието, че предявеният по реда на чл. 422, ал. 1 ГПК иск за установяване дължимост на вземане по договор за банков кредит поради предсрочна изискуемост може да бъде уважен за вноските с настъпил падеж към датата на формиране на силата на пресъдено нещо, въпреки, че предсрочната изискуемост не е била обявена на длъжника преди подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение въз основа на документ по чл. 417 ГПК. В случая към момента на приключване на съдебното дирене всички вземанията по договора са с настъпила изискуемост.

Предвид изложеното съдът намира, че предявените иски за главница и възнаградителна лихва са изцяло основателни.

В доказателствена тежест на ищеца по предявения иск с правно основание чл. 92, ал. 1 ЗЗД е да установи при условията на пълно и главно доказване следните обстоятелства: валидно главно задължение, чието забавено изпълнение се твърди, както и валидно договорено акцесорно задължение за заплащане на неустойка за забава и размера на вземането.

Съгласно уговорката по чл. 3.4 от договора при забава при изпълнение на задължението за внасяне на погасителните вноски по кредита в срок длъжниците дължат

мораторна неустойка в размер на краткосрочния лихвен процент плюс 20 пункта надбавка годишно, но не по-малко от 20 % съвкупна годишна наказателна лихва. От приетото по делото заключение по допусната съдебно-счетоводна експертиза се установява, че неустойката за процесния период възлиза на сумата в размер на 750,80 лева. От изложеното предявеният иск за мораторна неустойка се явява изцяло основателен.

В доказателствена тежест на ищеца по обусловения иск с правна квалификация чл. 86, ал. 1 ЗЗД е поставянето на ответника в забава, нейният начален момент и размерът на обезщетението. Доколкото от събраните по делото доказателства се установява, че ответникът е изпаднал в забава и не се спори по отношение на размера на обезщетението за забава, то съдът намира, че следва да уважи предявения акцесорен иск.

Съгласно указанията дадени в т.12 от Тълкувателно решение № 4/18.06.2014 г. по тълк. д. № 4/2013 г. на ОСГТК, постановено по някои спорни въпроси на заповедното производство, съдът по предявения по реда на чл. 415 ГПК иск, съобразявайки изхода на спора разпределя отговорността за разносните, както в заповедното, така и в исковото производство.

С оглед изхода от спора на основание чл. 78, ал. 1 ГПК в тежест на ответника следва да бъдат възложени направените от ищеца в заповедното и исковото производство съдебни разноси. Направените в заповедното производство разноси възлизат на сумата в размер на 498,79 лева, от които внесена държавна такса в размер на 448,79 лева и юрисконсултско възнаграждение на процесуалния представител на страната в размер на 50 лева, изчислено съобразно разпоредбата на чл. 78, ал. 8 ГПК вр. чл. 37 ЗПП вр. чл. 26 от Наредбата за заплащането на правната помощ. Сторените в настоящото производство разноси възлизат общо на 1500,37 лева, от които 448,78 лева внесена държавна такса, 601,59 лева внесен депозит за назначаване на особен представител на ответника, 350 лева депозит по допусната съдебно-техническа експертиза и сумата в размер на 100 лева юрисконсултско възнаграждение на процесуалния представител на страната, изчислено съобразно разпоредбата на чл. 78, ал. 8 ГПК вр. чл. 37 ЗПП вр. чл. 25, ал. 1 от Наредбата за заплащането на правната помощ.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО по предявени от (фирма), ЕИК *****, със седалище и адрес на управление в гр. (адрес), в качеството на правоприемник на (фирма) (с предишно наименование (фирма)), против Д. Ж. К., ЕГН *****, с настоящ адрес в гр. (адрес), обективно кумулативно съединени установителни иски по реда на чл. 422 ГПК с правно основание чл. 79, ал. 1 ЗЗД вр. чл. 430, ал. 1 ТЗ, чл. 430, ал. 2 ТЗ, чл. 92, ал. 1 ЗЗД и чл. 86, ал. 1 ЗЗД, че ответникът дължи на ищцовото дружество сумата в размер на **20 270 лева**, ведно със законна лихва от 15.03.2021 г. до изплащане на вземането, представляваща сбор от сумата в размер на 5076 лв. редовно падежирала главница по Договор за срочен банков кредит № ***** от 13.12.2019 г. за периода от 05.02.2020 г. до 05.10.2020 г. и сумата в размер на 15 194 лв. предсрочно изискуема главница по същия договор, **874,23 лева**, представляваща възнаградителна лихва за периода от 06.01.2020 г. до 02.11.2020 г., **1295, 25 лева**, представляваща сбор от сумата в размер на 750,80 лева, представляваща мораторна неустойка върху редовно падежирала главница за периода от 05.02.2020 г. до 02.11.2020г. и сумата в размер на 544,45 лева обезщетение за забава върху предсрочно изискуемата главница за периода от 03.11.2020 г. до 11.03.2021 г., за които суми е издадена Заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 ГПК от 25.03.2021 г. по ч. гр. д. 14686/2021 г., по описа на СРС, 127 състав.

ОСЪЖДА Д. Ж. К., ЕГН *****, с настоящ адрес в гр.(адрес) да заплати на (фирма), ЕИК *****, със седалище и адрес на управление в гр. (адрес), в качеството на правоприемник на (фирма) (с предишно наименование (фирма)), на основание чл. 78, ал. 1

ГПК, сумата в размер на 498,79 лева, представляваща сторени съдебни разноси в заповедното производство и сумата в размер на 1500,37 лева, представляваща сторени съдебни разноси в настоящото производство.

ПРИ ВЛИЗАНЕ В СИЛА на решението, ч. гр. д. № 14686/2021 г. по описа на Софийски районен съд, 127 състав, да се върне на състава, като се приложи заверен препис от настоящия съдебен акт.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване от страните с въззивна жалба пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчване на препис от съдебния акт на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____